HAKKI VE SABRI TAVSİYE (6)

(...dünden devam)

Rüveym: “Sabır, şikâyeti bırakmaktır.”, Ebû Alî ed-Dakkak: “Sabır Allah’ın takdîrine itirâz etmemektir. Fakat yakınmadan, başına gelen belâyı söylemen, sabra aykırı değildir. Yüce Allah: *‘Yâ Rabbi, bu dert bana dokundu!’* (Enbiyâ: 73/88) diyerek derdini söyleyen Eyyûb’u:
‘Biz onu sabredici bulduk, ne güzel kuldu o!’
(Sâd: 38/44) diye övdü’ demişlerdir.” (Kurtubî, el-Câmi‘ li Ahkâmi’l-Kur’ân: 2/174)

Hz. Peygamber şöyle buyurmuştur: *“Kendisine bir musîbet* (üzücü bir olay, yakınının ölmesi) ulaşmış olan kimse ‘ *Biz Allah içiniz ve biz O’na döneceğiz!’ derse, olayın üzerinden uzun zaman geçmiş olsa dahi, kendisine o musîbetin ilk vukubulduğu gündeki gibi sevâb verilir.”*
(İbn Mâce, Cenâiz: 55; İbn Hanbel, Müsned: 1/201, 4/27)

A) Kulun kendi isteğiyle ilgili şeylere sabır:

Kul, ibâdetler için sabra muhtaçtır. Çünkü Gazâlî'nin dediği gibi nefis, kulluktan hoşlanmaz, başlık, Rablık ister. Bundan dolayı âriflerden biri Firavun’un:
“
Ben sizin en yüce tanrınızım.”
(Nâzi‘ât: 81/32)
sözüyle açığa vurduğu tanrılık dâvâsı, her nefiste gizli olarak vardır. Bundan dolayı kulluk nefse güç gelir.

Kimi ibâdetten, tembellik yüzünden hoşlanmaz: Namaz ibâdeti gibi. Kiminden de cimrilik yüzünden hoşlanmaz: Zekât gibi. Kiminden de her iki sebepten dolayı hoşlanmaz: Hac, cihâd gibi. Demek ki ibâdetlere sabır, zorluklara, güçlüklere sabırdır.

Kezâ kul, günâhlardan uzak durmak için de sabra muhtaçtır. Nefse en güç gelen sabır da alıştığı günâhlardan vazgeçmeğe sabırdır. Çünkü alışkanlık, arzu ile birleşirse günâh etkeni güçlenir. Eğer ma'siyet, yapılması kolay bir iş ise buna sabır daha da zor olur. Dili gıybetten, yalandan, riyâdan, üstü kapalı veya açık biçimde kendini övmekten ve benzeri günâhlardan sabır böyledir.

B) Allah'ın sınavına sabır da iki çeşittir:

Birincisi, insanlardan gelen ve savması elinde olmayan eziyetler, belâlar: Halkın, kendisinin aleyhinde konuşmaları, kendisine iftirâ etmeleri, hakkını gasbetmeleri ve benzeri şeylerdir.

Sahâbîlerden biri: "Kişi eziyete sabretmedikçe (îman yolunda işkenceye katlanmadıkça) onun îmânını îmân saymazdık" demiştir. Çünkü bu, peygamberlerin sabrıdır. Yüce Allah, onların şöyle dediklerini nakletmiştir: *"Biz, sizin bize yaptığınız işkenceye sabredeceğiz. Mü'minler Allah'a tevekkül etsinler."* (İbrâhîm: 72/12)

(devamı yarın..)